

JAAROVERZICHT 2021 STICHTING PETRUS DONDERS TILBURG

Het jaar 2021 ligt inmiddels al weer ruim een paar maanden achter ons. De tijd gaat snel. Ook het afgelopen jaar stond in het teken van corona. De pandemie hield ons allemaal bezig en had helaas grote invloed op ons leven. Soms vergeet je daardoor dat er, ondanks de lockdown en de maatregelen, ook veel mooie dingen plaats vonden.

Zoals mooie projecten, leuke evenementen en bijzondere initiatieven waar wij als Stichting Petrus Donders erg trots op zijn. Wij organiseerden ondanks alles maar liefst 78 grotere en kleinere activiteiten (naast de reguliere bezoeken en de kleine “dingen des levens”). Heel veel mensen hebben hierin een rol gespeeld. Waarvoor onze dank! Via dit jaaroverzicht 2021 kijken we terug op het afgelopen jaar.

Bij deze activiteiten waren jonge mensen en ouderen betrokken, vrouwen en mannen, Tilburgers, Brabanders, Nederlanders en mensen van verre (bv. India, Indonesië en Suriname). Alles overziend stelt onze stichting vast dat de boodschap en het culturele erfgoed van Peerke Donders structurele betekenis hebben in het leven en de (internationale) contacten van de stad.

In dit alles vervult de coördinator een onmisbare rol. Er speelt zoveel dat dit door de vrijwilligers nooit kan worden behapt. De taak van de coördinator is een professionele spin in een groot web, essentieel voor de contacten met mensen (toeleveranciers, vrijwilligers en bezoekers) en het gaande houden van alles wat er op het complex gebeurt. En dat neemt toe, ook het afgelopen jaar, al is er de kanttekening dat corona ook Peerke Donders behoorlijk parten heeft gespeeld. En desondanks toch 78 activiteiten.

Veel werk is gaan zitten in de coördinatie van de gevolgen van het afblazen door corona van allerlei activiteiten. Denk daarbij aan het afzeggen van mensen en het opnieuw uitnodigen, het opnieuw plannen, wéér afblazen en opnieuw beginnen, vrijwilligers blijven stimuleren. Dit alles heeft veel van onze inzet gevraagd en dan prijzen we ons gelukkig dat er dankzij de steun van de gemeente een professionele coördinator is, die dat vakkundig kan invullen.

Dat is in alle opzichten belangrijk, óók voor het beeld dat je als betrouwbare organisatie uit wil stralen. Dit speelde onder meer bij de uitreiking van het Gouwe Peerke (een prijs voor de vrijwillige inzet op sociaalmaatschappelijk gebied) en de tentoonstelling over de geschiedenis van de zorg in Tilburg. Ook speelde dit bij de nog lopende expositie, het cultuurhistorische verhaal van Brabantse zaligen en heiligen. Het geldt vandaag voor de organisatie van alweer een nieuwe tentoonstelling, over slavernij; deze wordt medio juni 2022 geopend.

De wisseltentoonstelling over de geschiedenis van de zorg in Tilburg (Van pest tot corona), die werd geopend door Bart Berden, voorzitter van de Raad van Bestuur van ETZ, heeft het meest geleden onder corona. Al kort na de opening van deze expositie moest de deur op slot. Dat was op 13 december 2020. Vanaf dat moment tot ergens in mei 2021 kon niemand de tentoonstelling bekijken. Slikken voor de vrijwilligers die er zoveel werk in hadden gestoken.

Het bestuur van de Stichting besloot om die reden de tentoonstelling te verlengen tot medio oktober 2021. De expositie vertelt een belangrijk verhaal, dat juist in deze tijd zeer relevant is. Zowel de pers als bezoekers uitten zich positief over deze tentoonstelling.

De documentaire “Het is liefde waar het om draait’ maakte deel uit van deze tentoonstelling. In deze documentaire kwamen Tilburgers aan het woord die in gingen op hun ervaringen met corona. Het was een indringend verslag van mensen die erg ziek zijn geweest en die naasten hebben verloren. We hebben een dvd geschonken aan het Regionaal Archief. Op deze manier wordt dit Tilburgse coronaverhaal voor de toekomst behouden.

Een opvallende niet-gangbare activiteit was de inhaalslag bij de digitalisering van de museumcollectie. Dit is o.l.v. de coördinator uitgevoerd door vrijwilligers.

De Stichting verleende medewerking aan een tijdlab in het kader van de discussie over het standbeeld van Peerke Donders in het Wilhelminapark. Omroep Tilburg en Omroep Brabant kwamen langs voor televisieopnames.

Een echt helemaal niet alledaagse activiteit was het bevestigen van een tachtig meter lang en vijftig centimeter breed banier langs de totale lengte van het Peerke Donders Paviljoen. Dit banier geeft de tekst aan van een scherpe uitspraak die Peerke Donders tegen slavernij heeft gedaan.

Het onderwerp slavernij kwam in november weer terug bij de eerste door onze stichting georganiseerde Peerke Donderslezing, die Cynthia McLeod gaf over slavernij. Cynthia McLeod is historica en de bekendste Surinaamse schrijfster. Deze drukbezochte lezing in de aula van Tilburg University is een opmaat naar de genoemde expositie van 2022. Een onderdeel van de lezing was de vertoning van de film ‘Hoe duur was de suiker’ in Cinecitta. Ook deze verfilming van een boek van Cynthia MacLeod trok ruim honderd belangstellenden. Wij zullen de Peerke Donderslezing, die wij overnamen van het Wereldpodium, iedere twee jaar organiseren.

Een voor Peerke Donders erg interessante, nieuwe activiteit is de zogeheten Pelgrimini. Dit woord is een samentrekking van pelgrimage en ‘mini’, een kleine pelgrimage dus. Bij alles waar Peerke Donders Park en Paviljoen tegenwoordig voor staan, het blijft uiteraard óók een pelgrimsoord dat als zodanig bezoekers trekt. Pelgrimeren heeft tegenwoordig voor nogal wat mensen iets aantrekkelijks, niet steeds vanuit een religieuze achtergrond, maar meer vanuit cultuurhistorisch besef en sportiviteit. Een Pelgrimini is een eendaags bezoek aan Peerke Donders door mensen uit alle delen van het land. De eerste Pelgrimini op 8 juli trok zo’n vijftig deelnemers. Er zijn er nog meer gepland. Iets soortgelijks is het vertrek van de deelnemers aan Peerkepad op 5 september. Deze langeafstandswandeling van Tilburg-Noord naar Wittem in Zuid-Limburg is de populairste in zijn soort ná het Pieterpad.

We benoemen met trots, dat na de zomer werd begonnen met de zeer omvattende restauratie van het totale park. Hieraan is maanden gewerkt. De heropening in december zou worden verricht door commissaris van de koning Ina Adema, maar ook dit ging niet door als gevolg van corona. Het resultaat van de restauratie kreeg wel veel publiciteit.

Tot slot een tegenvaller, de vaste relatie met Dela, die uitvaarten verzorgde op het park werd beëindigd vanwege de impact van corona op het werk. Oplopende sterftcijfers maakten uitvaarten op ons park te bewerkelijk. Wij proberen andere uitvaartondernemers te interesseren

in de mogelijkheden bij Peerke Donders, omdat dit voor ons ook een relevante bijkomende inkomstenbron is.

Maar er gebeurde meer. Hieronder beschrijven we de belangrijkste highlights in 2021 in chronologische volgorde. De bovenvermelde activiteiten keren hier ook in terug.

Januari

Begin 2021 hebben we een nieuwsbrief uitgegeven, zowel op papier als digitaal. De nieuwsbrief wordt 2 maal per jaar uitgebracht en bereikt ruim 500 vrienden en stakeholders. En we werkten verder aan de inventarisatie van de museumcollectie.

Februari:

Begin februari deden we mee aan twee Tijdslabs Online: over emotienetwerken rondom het beeld van Peerke Donders aan het Wilhelminapark en over standbeelden van missionarissen.

Maart:

Weer twee Tijdslabs online bijgewoond over Brabanders in de 19^e eeuw in Suriname en over katholieke herinneringscultuur. Onze coördinator volgde een webinar over historische interieurs bij de Rijksdienst Monumentenzorg.

April

Op Goede Vrijdag hebben we de kruisweg live gestreamd (normaal is dit een drukbezochte activiteit). Daarnaast vonden er twee teambuildingsdagen van de gemeente Tilburg plaats in het paviljoen.

Mei:

Op 18 mei is de banner met de quote van Peerke Donders over slavernij om het paviljoen heen gehangen. Dat kreeg de nodige publiciteit.

Juni:

In juni ontvingen wij nieuwe uitvaartondernemers om hen te wijzen op de mogelijkheid van het organiseren van afscheidsdiensten in het Paviljoen. En op 6 juni konden we de deuren weer openen voor bezoekers!!

Juli:

Op 8 juli vond de PELGRIMINI plaats. Dit hebben we samen georganiseerd met Huis voor de Pelgrim. Aan de Past Rotary Club Hart van Brabant hebben we een lezing gegeven over de expositie.

Op 24 juli vond de uitvaart plaats van Broeder Gaudentius (CSsR) in de kapel.

Augustus:

Begin augustus startte de renovatie van het Peerke Donders Park onder leiding van Sjef Heerkens en tuinarchitect Rob Wagemakers. Er werd in die opzet onder meer een beeld van Peerke van de Zusters van Liefde uit Schijndel geplaatst, dat zij ons van harte schonken. Er kwam een nieuwe

entree. We verplaatsten bomen en paden en de kapel en het geboortehuisje werden “opgetild” met een hardstenen band.

Op 13 augustus ontvingen we Zuster Agnes en vier medezusters van de zusters van Liefde uit Schijndel en gaven we hen een rondleiding door het park en langs “hun” beeld. In deze maand kwam ook de tweede nieuwsbrief uit. De activiteitencommissie bezocht de Slavernij expositie in het Rijksmuseum en de expositie over de Gouden Koets in het Amsterdam Museum.

September

Op 5 september startte de pelgrimstocht over het Peerke Pad van Tilburg naar het Zuid Limburgse Wittem.

De activiteitencommissie overlegde met de stichting Gedeeld Verleden Gezamenlijke Toekomst Tilburg over samenwerking voor de Slavernij expositie.

Op 12 september ontvingen we bezoekers in het kader van Open Monumentendag. Op 26 september start de tweede lichterij voor de pelgrimstocht.

Oktober:

Op 2 en 3 oktober stellen we het paviljoen open voor Actie Heikant. We gaven een gratis rondleiding en de vertoning van een film.

Op 9 oktober ontvingen we PELGRIMINI uit Heiloo.

Op 11 en 12 oktober ontvingen we groepen 7 en groepen 8 van de Kristoffel School uit Tilburg in het kader van TIL- burgerschap. Een dag later ontvingen we mensen van de Opstapbus uit Goirle.

Op 17 oktober sloot de expositie over de zorg. Er kwam een nieuwe expositie: we openden op 27 oktober (de geboortedag van Peerke) aansluitend aan een mis in de kapel, de expositie Brabantse Zaligen en Heiligen. Paul Spapens verzorgde een lezing en Zuster Maria Magdalena, priorin van de zusters Norbertinessen uit Oosterhout en Abt Bernardus van de Trappisten van de OLV van Koningshoeven abdij in Berkel-Enschot verrichtten de openingshandeling.

November:

Op 3 november ontvingen we de Opstapbus uit Berkel-Enschot en op 6 november de vormelingen van de Norbertusparochie uit Hilvarenbeek/Diessen.

Op 14 november vond de Peerke Donderlezing door Cynthia McLeod, plaats en werd de film “Hoe duur was de suiker’ (naar Cynthia’s gelijknamige boek), vertoont in Cinecitta.

December:

Op 18 december is weer een nieuwe lock down afgekondigd. Hiermee vervalt ook de geplande activiteit op 22 december voor de heropening van het park met Commissaris van de Koning Ina Adema, Bisschop Gerard de Korte en Burgemeester Weterings.

Tilburg, april 2022

Namens het bestuur van de Stichting Petrus Donders Tilburg,

Hein van Oorschot,
voorzitter